

se snaží předejiti náhodným poškozením (§ 1311, druhá věta obč. zák.). Důkaz nabídnutý žalobcem nebylo lze vzhledem na toto zákonné ustanovení odmítnouti, jak to učinily nižší soudy, bylo naopak jejich povinností, by z moci úřadu zjistily, zda jsou takové předpisy, jak tvrdí žalobce, když zákon jinak znalost takových předpisů u soudce předpokládá (a contr. § 271 odst. 1 c. ř. s., Neumann str. 1079). Dlužno však zdůrazniti, že žalovaná by nebyla zproštěna zodpovědnosti podle § 1319 obč. zák. ani tehdy, kdyby nebylo předpisů, o nichž mluví dovolání, pokud by neprokázala, že dostála také všem podmínkám, uloženým jí podle obsahu protokolu, sepsaného dne 18. září 1917 o komisionálním řízení a že provedla i jiná ochranná opatření, jichž je podle stavu věci, zkušenosti a vědy třeba, by bylo zamezeno ohrožení cizích statků a úrazům osob (§ 1298 a 1299 obč. zák. a § 335 tr. zák.). Zjištění po skutkové stránce v tomto směru potřebných se dosud nedostává. Půjde-li na straně žalované o porušení předpisu podle § 1311 obč. zák., bude ovšem přihlížeti k zásadám vysloveným nejvyšším soudem již v jeho rozhodnutích čís. 3550, 5360 a 5621 sb. n. s. Podle nich nestačí k odůvodnění nároku na náhradu škody samo o sobě porušení nějaké normy, nýbrž protiprávním jednáním musí býti porušeny, má-li býti založen nárok na náhradu, právě jenom ony zájmy, které jsou chráněny dotčenou normou a musí proto ono poškození, o něž jde, patřiti mezi ta poškození, jimž předpis chtěl předejiti, a musí býti tedy dána i nezbytně příčinná souvislost mezi porušením předpisu a poškozením, takže, kdo přestoupí nějakou normu, neručí za škodu, pokud se dokáže, že by byla škoda nastala i bez jeho přestupku. Provádění potřebných zjištění, o nichž shora je řeč, jakož i, dojde-li k řešení zásad výkladu § 1311 obč. zák., bude ovšem vyžadovati, by po skutkové stránce bylo řízení dále doplněno, zejména ve směru příčinné souvislosti, pak po té stránce, zda jest správným, jak tvrdí žalovaná, že by se byl sloup sřítíl přetížením, když jej žalobce nezakotvil, i tehdy, kdyby byl býval zdravý, či zda to bylo vyloučeno, jak tvrdí žalobce.

Čís. 7607.

Náhrada za zmenšenou vyhlídku na sňatek přísluší podle § 1326 obč. zák. jen při znetvoření ze zlého nakládání.

Předpisem § 1328 obč. zák. není přiznán svedené ženě nárok na náhradu za zmenšenou vyhlídku na sňatek, aniž náhrada za poškození dobré pověsti, za urážku ženské cti.

(Rozh. ze dne 10. prosince 1927, Rv I 235/27.)

Nezl. Pavlína T-ová domáhala se na žalovaném náhrady 10.000 Kč vzhledem k tomu, že žalovaný, jak bylo trestním rozsudkem, odsuzujícím žalovaného pro § 128 tr. zák. zjištěno, jí zneužil k ukojení svých chlípných chťičů. Procesní soud první stolice žalobu zamítl.

D ů v o d y: Žalobní nárok na náhradu 10.000 Kč, ježto prý pověst Pavliny T-ové následkem trestného činu žalovaného je na vždy poškozena a její zaopatření provdáním se takřka vyloučeno, není po zákonu odůvodněn. V souzeném případě není okolností, jež by podle § 1328 obč. zák. v novel. znění, nebo podle § 1295 a násl. obč. zák. opodstatňovaly žalobní nárok z důvodů v žalobě pro nárok ten uváděných. Jen skutečná škoda a újma jako bolestné, ušlý zisk, výdeje léčebné a pod., mohly by nárok na náhradu škody odůvodniti i v případě zprzněni bez provedené soulože, nikoliv však snad uvedení v pochybnou pověst a zmenšení vyhlídky na provdání se zneužitím dítěte. V souzeném případě Pavlina T-ová neutrpěla škody na těle a jak jest zjištěno, Pavlina T-ová neutrpěla ani újmy na pověsti a nyní, kdy je jí 17 let, ve společnosti se dobře baví a nikdo proti ní neprojevuje opovržení. Dalo-li by se mluvit o poškození pověsti, je to jen na straně žalovaného pro jeho trestné počínání si s tak mladými děvčaty a jen to bylo a jest s to vzbuditi veřejné pohoršení proti žalovanému jako pachateli, nikdy však proti zneužitým dětem, které při tom všem za nic nemohou pro svou nevědomost. Jednání, jakého se žalovaný dopustil, je pod sankcí trestní a žalovaný také plně nesl důsledky této trestní sankce. Tím však není ještě řečeno, že je povinen nahraditi škodu čistě abstraktní, jak je tomu v souzeném případě. **O d v o l a c í s o u d** napadený rozsudek potvrdil. **D ů v o d y:** Ze zjištění prvního soudu plyne, že žalovaný byl rozsudkem trestního soudu odsouzen pro zločin podle § 128 tr. zák. Tímto rozsudkem je civilní soud vázán, ale neplyne z toho ještě, že nárok žalobní jest po právu. Aby žalobkyně měla žalobní nárok, musela by prokázati, že jí byla žalovaným způsobena škoda. Žalobkyně tvrdí, že její škoda záleží v poškozené pověsti a ve zmenšené vyhlídce na sňatek, opírajíc se o ustanovení §§ 1295 a 1328 obč. zák. Ale i tu předpokládá se skutečná škoda. Pokud se týče náhrady za poškozenou pověst, lze tento nárok opřítí jen o ustanovení § 1330 obč. zák. Podle něho však přísluší náhrada jen za skutečnou škodu neb za ušlý zisk. A tu zjišťuje první soud, že žalobkyni skutečná škoda ani na její pověsti nevznikla. Ustanovení § 1328 obč. zák. zde v úvahu přijíti nemůže, předpokládajíc vykonanou mimomanželskou soulož, kdežto první soud zjišťuje, že žalovaný soulož se žalobkyní neprovedl a jeho manipulace s ní žádných známek po sobě nezanechaly. Z toho důvodu ani z ustanovení § 1326 obč. zák. nárok žalobní nelze odvoditi.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) posoudil soud odvolací případ správně. Podle § 1328 obč. zák. jest ten, kdo trestným činem nebo lstí, hrozbami nebo zneužitím poměru v odvislosti přiměje osobu ženského pohlaví ku mimomanželské souloži, povinen nahraditi jí skutečnou škodu a ušlý zisk (§ 1293 obč. zák.). Jen výjimečně přiznává

občanský zákon osobě ženského pohlaví nárok na náhradu za zmenšenou vyhlídku na sňatek v § 1326 obč. zák., byla-li při zlém nakládání znetvořena, což se podle zjištění nižších soudů žalobkyni nestalo. Ovšem lze podle motivů k III. dílčí novele str. 401 nárok náhradní za zmařenou vyhlídku na lepší zaopatření podřadit i pod pojem náhrady (ušlého zisku) za škodu hmotnou (judikát čís. 184 víd. nejv. soudu). Náhrady za poškození dobré pověsti, za urážku ženské cti občanský zákon neposkytuje a na této zásadě nezamýšlela nic změnit ani třetí novela k občanskému zákonu, neboť v materiálech se praví na straně 400, že porady subkomise dospěly k závěru, že nelze učinit ani v případě ublížení ženě na cti výjimku z pravidla, že se neposkytuje za porušení ideálních statků peněžitá náhrada. Nižšími soudy bylo zjištěno, že žalobkyně neutrpěla újmy na dobré pověsti. Ale i kdyby utrpěla, zákon neposkytuje náhradu za takovouto abstraktní škodu. Z předpisu § 1326 obč. zák. jasně vysvítá, že náhradu za zmenšenou vyhlídku na provdání se skýtá zákon jenom při znetvoření způsobeném zlým nakládáním, jehož zde není. Pokud však zmařenou vyhlídku na lepší zaopatření lze podřadit i pod pojem hmotné škody (ušlého zisku), předpokládal by nárok na zadostiučinění, by hmotná škoda skutečně již zde byla, by byla zřejmou jako při znetvoření (§ 1326 obč. zák.). Tomu však zde tak není, naopak jest zjištěno nižšími soudy, že žalobkyně neutrpěla újmy na těle a že se ve společnosti dobře baví a nikdo jí opovržení neprojevuje, ač je nyní již ve věku 17 let, kdy se může vdávati. Nelze tedy o nějaké škodě vůbec a o zmařené vyhlídce na vdavky zvláště mluvit, ač již od spáchaného na ní trestného činu čtyři roky uplynuly, neboť není zde příčinné souvislosti mezi trestným činem a udánlivou zmařenou vyhlídkou na lepší zaopatření, což vidno i z toho, že dovolací spis udánlivou tuto újmu označuje jako škodu ideální, abstraktní a proto jest nárok žalobní zcela neodůvodněným a nelze jej opodstatnit ani z § 1328 ani z § 1324 obč. zák. ani obdobou podle §§ 7 a 1328 obč. zák., jak dovolatelka mylně za to má.

Čís. 7608.

O tom, zda rozhodnutí o odvolání přísluší pětičlennému či tříčlennému senátu odvolacího soudu, rozhoduje jedině, zda rozhodl v první stolici samosoudce či tříčlenný senát. Na hodnotě předmětu sporu (§ 500 c. ř. s.) nezáleží.

(Rozh. ze dne 10. prosince 1927, Rv I 443/27.)

Žalobě, již se domáhala manželka na manželi placení výživného 300 Kč měsíčně, vyhověl procesní soud první stolice potud, že přiznal žalobkyni výživné 150 Kč měsíčně. Odvolací soud k odvolání žalovaného v tříčlenném senátě napadený rozsudek potvrdil.